

PUBLICADO EL 2 DE MARZO DE 2022 EN: <https://fima.ub.edu/edl/ca/historia-de-la-ciencia-ficcion-latinoamericana-i>

López-Pellisa, Teresa; Kurlat Ares, Silvia G. (eds.). *Historia de la ciencia ficción latinoamericana. I: Desde los orígenes hasta la modernidad*. Madrid: Iberoamericana; Frankfurt am Main: Vervuert, 2020. 507 p. (Nexos y diferencias. Estudios de la Cultura de América Latina; 66). ISBN 978-84-9192-177-6. 36 €.

Sovint des del nord global es considera la ciència-ficció un gènere d'arrel europea, sorgit al segle XIX a l'ombra dels canvis propiciats per la Il·lustració i consolidat popularment a principis del segle XX, amb la predominança d'un caràcter marcadament anglosaxó.

Però el cert és que l'anomenada literatura de les idees (o especulativa) es pot trobar arreu. Qualsevol població amb uns mites i llegendes propis, exposada als avenços i transformacions dels últims 300 anys, ha generat ciència-ficció.

I així ens ho ve a demostrar aquest fenomenal projecte. Fent un repàs exhaustiu dels països llatinoamericans on trobem tradició documentada de literatura fantàstica, les editores ens proposen un viatge a través de dècades de producció literària que ens acosten a unes inquietuds socials i polítiques no tan allunyades de les que es trobaven a Europa o als Estats Units, però amb les particularitats pròpies d'un imaginari que beu d'altres fonts.

Destaquen la recuperació d'un gran nombre d'autores, i la menció a obres que reclamaven més drets per a les dones i per als pobles indígenes, o les metàfores per il·lustrar la resistència a les ànsies colonialistes del poderós veí del nord i la seva constant ingerència en la majoria de països llatinoamericans.

No trobareu aquí els relats ni les novel·les que es documenten, però sí la contextualització del moment i l'ambient en què van ser escrits, a més de tota la informació necessària per aconseguir-los si hi esteu interessats.

El llibre és extens i el seu registre, acadèmic, però no deixeu que això us tiri enrere, la seva estructura ens ofereix la possibilitat d'anar llegint país a país, fent de cada capítol un petit tractat històric, convertint-lo en una més que atractiva eina de consulta per a qualsevol aficionat a la ciència-ficció i la seva història.

Menció a banda mereixen el pròleg (de Silvia G. Kurlat Ares) i l'epíleg (de Teresa López-Pellisa), petits assajos sobre la ciència-ficció llatinoamericana que per si sols ja justifiquen que ens acostem a aquesta obra.

Només ens queda felicitar les editores per la feina feta, i animar-vos a seguir llegint i descobrint altres àmbits de la ciència-ficció.

Gonzalo Rodríguez
Editorial Chronos